

STORTINGET

Representantforslag 37 S

(2024–2025)

fra stortingsrepresentantene Bengt Rune Strifeldt, Sylvi Listhaug, Roy Steffensen, Terje Halleland, Tor André Johnsen, Bård Hoksrud og Frank Edvard Sve

Dokument 8:37 S (2024–2025)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bengt Rune Strifeldt, Sylvi Listhaug, Roy Steffensen, Terje Halleland, Tor André Johnsen, Bård Hoksrud og Frank Edvard Sve om at løsdriftskravet i melke- og storfeproduksjon kun skal gjelde nybygg

Til Stortinget

Bakgrunn

I juni 2003 behandlet Stortinget St.meld. nr. 12 (2002–2003) om dyrehold og dyrevelferd. Den tok blant annet for seg innføringen av krav til løsdrift i melke- og storfeproduksjon. Fremskrittspartiet var både da og nå enig i at det skal være krav til løsdrift når nye fjøs skal bygges. Et av tiltakene i stortingsmeldingen var imidlertid at løsdrift skulle gjelde all storfeproduksjon innen 20 år. Fremskrittspartiet uttrykte seg kritisk til tiltaket, som i 2004 ble innført som forskrift. I 2016 fikk Fremskrittspartiet gjennomslag for å utsette løsdriftskravet fra 2024 til 2034.

Det er bred politisk enighet om at løsdrift er fremtiden for melke- og storfeproduksjon. Løsdrift gir god dyrevelferd og et godt arbeidsmiljø. Omstillingen både skal og vil skje, men alt må gjøres til sin tid. Ifølge Norsk Bonde- og Småbrukarlag driver 60 pst. av landets melkeprodusenter i båsfjøs, og Norsk institutt for bioøkonomi (Nibio) anslo i 2021 at rundt 4 500 gårdsbruk fortsatt benytter seg av båsfjøs. For at ikke melkeproduksjonen må legges ned eller reduseres, må det bygges ett nytt fjøs om dagen for at kravet skal nås innen 2034.

Ombygg av et båsfjøs til løsdrift er en svært krevende oppgave når man driver melke- og storfeproduksjon. Kalkyler fra Nibio viser at investeringsbehovet for ombygg av alle båsfjøs til løsdriftsfjøs er på mellom 18 og 23 mrd. kroner. For å nå kravet innen 2034 er altså investeringsbehovet på rundt 2 mrd. kroner i året.

Enten betyr det en dramatisk økning i de allerede store overføringene til jordbruket, en fordyring av melke- og kjøttproduksjonen eller massive nedleggelse av gårdsbruk.

Ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå er antall jordbruksbedrifter fra 1969 til 2023 redusert med 75 pst. I 2023 ble det 360 færre – dobbelt så stor nedgang som året før. Det som er oppløftende, er at jordbruksareal i drift derimot har forholdt seg omtrent uendret gjennom hele denne perioden. En av årsakene til at flere velger å legge ned jordbruksbedriften, er de store investeringskostnadene for å oppfylle kravet om løsdrift og at slike investeringer ikke gir grunnlag for avkastning.

Bøndene er allerede overøst av strenge reguleringer som gjør det vanskeligere, dyrere og mindre effektivt å drive gårdsdrift. Kravet om løsdriftsfjøs fra 2034 er et av dem. Forslagsstillerne mener kravet om løsdriftsfjøs bør gjelde for nybygg, slik at bøndene slipper fordyrende ombygginger, eller i verste fall nedleggelse, på grunn av kravet som skal gjelde fra 2034.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g:

Stortinget ber regjeringen endre kravet til løsdriftsfjøs i melke- og storfeproduksjon slik at det kun skal gjelde ved nybygg.

18. desember 2024

Bengt Rune Strifeldt

Sylvi Listhaug

Roy Steffensen

Terje Halleland

Tor André Johnsen

Bård Hoksrud

Frank Edvard Sve